

Smittskyddsläkarens rekommendation för TBE-vaccination i Kalmar län

Syfte och omfattning

Rekommendation för TBE-vaccination i Kalmar län. Doseringsrekommendationerna är framtagna i samråd med landets smittskyddsläkare, infektionsläkare och representanter från Folkhälsomyndigheten. De grundar sig på tillgängliga studier samt den epidemiologiska information som smittskyddsenheterna får vid varje anmälan av ett TBE-fall och kan skilja sig från vaccinföretagens egna.

Ändringshistorik

Datum	Ändring	Utförd av
2019-03-14	Uppdatering till regionlogotype + ändrad ordningsföljd	LLS
2019-08-28	Uppdatering av länkar	AR

TBE - Vaccinationsrekommendationer i Kalmar län

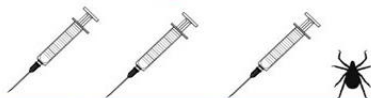
Barn och vuxna under 50 år - grundvaccination

Dos	1	2	3
Intervall (från föregående dos)	0	1 månad	5-12 månader

Påfyllnadsdoser: dos 4 ges efter tre år. Därefter ges en ny dos vart femte år.

≥ 50 år och/eller nedsatt immunförsvar - grundvaccination

Dos	1	2	3	4
Intervall (från föregående dos)	0	1 månad	1-2 månader	5-12 månader

Påfyllnadsdoser: dos 5 ges efter tre år. Därefter ges en ny dos vart femte år.

 indikerar fästingsäsong

Rekommendationerna är framtagna i samråd med landets smittskyddsläkare, infektionsläkare och representanter från Folkhälsomyndigheten. Uppdaterat 2019-03-14.

Figur 1. Vaccinationsschema. Finns för utskrift i A4-format på [smittskyddets hemsida](#).

Barn och vuxna under 50 år

Grundvaccination med tre doser (0, 1 och 5-12 månader mellan doserna)

Dos 2 ges en månad efter dos 1. Vaccinationsskyddet utvecklas först ungefär två veckor efter dos 2. För att optimera skyddet inför fästingsäsongen bör dos 2 inte fördröjas om säsongen redan är igång (april). Dos 3 ges 5-12 månader efter dos 2 men framför allt i god tid före fästingsäsongen.

Personer som fyllt 50 år samt personer som oavsett ålder i samband med grundvaccinationen har nedsatt immunförsvar

Grundvaccination med fyra doser (0, 1, 1-2 och 5-12 månader mellan doserna)

Dessa personer behöver en extra ”primingdos” som ges 1-2 månader efter dos 2. Det kortare intervallet (en månad) kan användas när hög risk för TBE föreligger. De tre första doserna bör ges innan man exponeras för TBE. Dos 4 ges i god tid inför kommande fästingsäsong för att fullfölja grundvaccinationen.

Om primingdosen inte getts första året kan man istället komplettera med denna minst 1-2 månader efter dos 2, 3 eller 4. Efter totalt fem doser behövs ingen primingdos, utan schemat med påfyllnadsdos vart femte år kan följas.

Påfyllnadsdoser – den första efter 3 år, därefter vart 5:e år

Dos 4 (respektive dos 5 för dem som fått primingdos) ges tre år efter grundvaccinationen. Därefter ges en dos vart femte år oavsett ålder. Samtliga påfyllnadsdoser bör ges i god tid innan fästingsäsongen för optimalt skydd.

Vid avvikelse från rekommenderat vaccinationsschema

Friska, yngre personer kan fortsätta med vaccinationsschemat oavsett intervall till föregående dos/er, man behöver inte börja om ("en dos är alltid en dos"). För individer ≥ 50 år liksom de med nedsatt immunförsvar görs en individuell bedömning. Risken för svår TBE i dessa grupper i kombination med förmodat sämre immunologiskt svar på vaccinet gör att man kan vara mer liberal med att börja om när det har gått mer än ett år sedan första dosen gavs.

Snabbvaccination (dag 0, 7, 21 samt efter 5-12 månader) – aktuellt vid mycket hög risk för TBE eller kort tid för vaccination

Doseringen dag 0, 7, 21 innebär en tidsvinst på 2-3 veckor jämfört med normal grundvaccination som har en månad mellan de två första doserna. Snabbvaccinationsschemat innebär alltså att en extra dos ges. Efter snabbvaccinationsschemat ges en dos som vanligt efter 5-12 månader inför nästa säsong. Snabbschemat bör endast användas i undantagsfall.

Vacciner

Det finns två vaccin som båda består av avdödat virus.

- [FSME-IMMUN Vuxen®](#) (från 16 år) respektive [FSME-IMMUN Junior®](#) (1-15 år), dessa är upphandlade inom landstinget
- [Encepur®](#) (från 12 år) respektive [Encepur Barn®](#) (1-11 år)

Utbytbarhet mellan vacciner

I första hand ges samma preparat som är givet tidigare. Vid brist på vaccin eller då man inte vet vad som är givet tidigare går det bra att ge ett annat fabrikat.

Vaccination av barn

Vaccinen är godkända från ett års ålder och ger ett bra skydd. Indikationen är densamma som för vuxna. Barn vaccineras på hälsocentral eller infektionsmottagning.

Vaccination av gravida och ammande

Vaccination under graviditet kan göras om risken är hög att insjukna i TBE under graviditeten, men kan i övrigt vänta tills efter förlossningen. Given TBE-vaccination innan graviditeten är känd utgör inget problem. Amning utgör inget hinder för vaccination, varken för modern eller för barnet.

Vaccination av äggallergiker

TBE-vaccin kan innehålla rester av ägg- och kycklingprotein men risken för anafylaktisk reaktion är nästintill försumbar vid vaccination av äggallergiker. Den som fått svår allmänreaktion efter intag av, eller efter kontakt med (t.ex. inhalation) spårämngder av ägg bör vaccineras på allergimottagning efter bedömning av erfaren allergolog. Övriga äggallergiker kan vaccineras enligt gängse rutiner.

Hälsodeklaration

[Hälsodeklaration för vaccination av TBE](#) finns på smittskyddets hemsida.

Vaccination vid behandling med antikoagulantia

Se Region Kalmar läns [riktlinje för vaccination vid behandling med antikoagulantia](#).

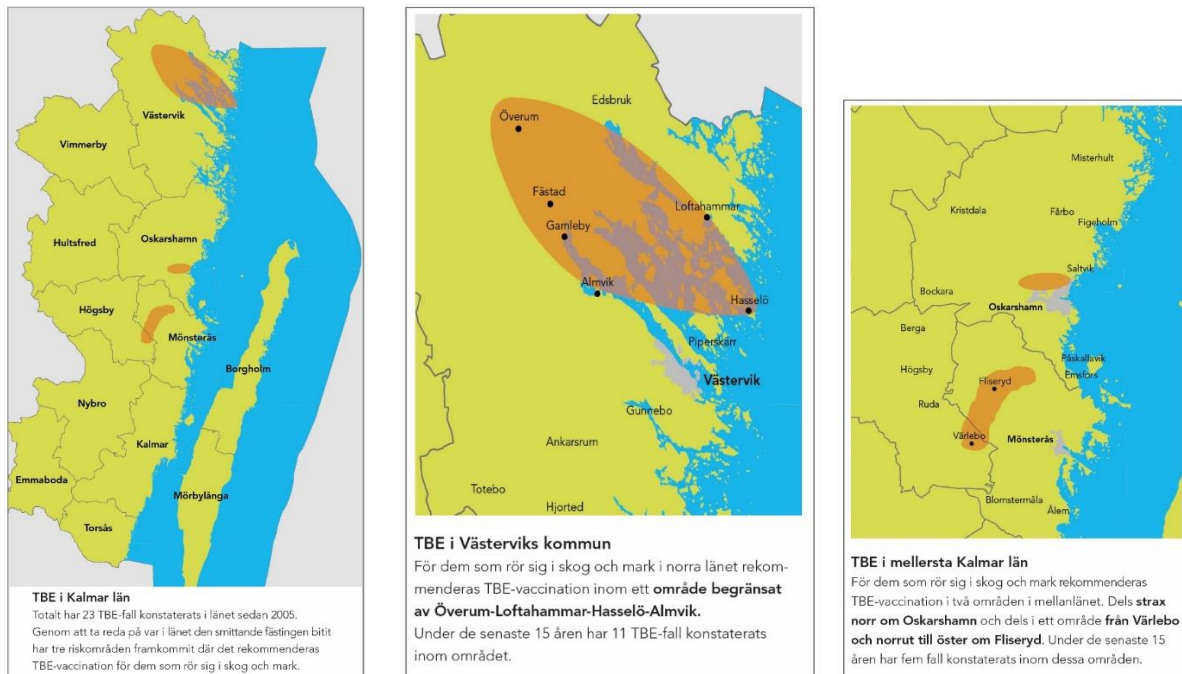
TBE-vaccination rekommenderas till

Fast boende och sommarboende samt personer som vistas mycket i skog och mark i områden med smittrisk:

- **I Kalmar län** (se figur 2)
  - ett område begränsat av **Överum – Loftahammar – Hasselö – Almvik** i Västerviks kommun
  - ett område **strax norr om Oskarshamn**
  - ett område från **Värlebo** i Högsby kommun **och norrut till öster om Fliseryd** i Mönsterås kommun
- **I övriga Sverige**
  - Ryssberget och Aspö är riskområden i [Blekinge](#)
  - karta över riskområden inom [Stockholms, Södermanlands, Uppsala och Västmanlands län](#)
  - riskområden och karta för [Skåne](#)
  - hela [Sörmland](#)
  - riskområden och karta för [Västra Götaland](#)
  - karta över riskområden i [Östergötland](#)
- **Resenärer som kommer att vistas i skog och mark i Europa**
  - på Åland och i Baltikum
  - i särskilda riskområden i centrala och östra Europa

TBE-vaccin har få biverkningar och det finns sällan anledning att avråda den som vill vaccinera sig, även om man uppfattar att risken för smitta är låg.

Kartor över riskområden för TBE-smitta i Kalmar län

Figur 2. Kartor över riskområden för TBE-smitta i Kalmar län. Kartorna finns även för utskrift på <https://www.regionkalmar.se/samarbetsportalen/vardriktlinjer/diagnostiskt-centrum/smittskydd-och-vardhygien/smittskydd/>

Lisa Labbé Sandelin
Smittskyddsläkare
smittskydd@regionkalmar.se

Mats Haglund
Överläkare, Infektionskliniken